

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי

בס"ד

חמד פיל

עלון החמ"ד החודשי להורים
במגוון נושאים אקטואליים חינוכיים

גיליון מספר 3 אייר התשע"ח - אפריל 2018

דגל ישראל מתנוסס ברוח. מתוך 'אוסף התצלומים הלאומי' | צלם: סער יעקב

שבעים שנה לאור חזון הנביאים

אברהם ליפשיץ // ראש מינהל החינוך הדתי

הורים יקרים, ברכות והשם עמכם.

הלב אומר שירה ותודה גדולה לה' יתברך על הזכות הגדולה שלה אני זוכים, לראות "בְּשׁוֹב ה' שְׁבוּת עִמּוֹ". הנשמה מאירה מתוכה, ומתנגנת המנגינה המלווה במילים: "לזכות לראות באור פנייך". אנו זוכים לחיות במדינת ישראל, ראשית צמיחת גאולתנו, מדינה שאלפי דורות חלמו עליה, התפללו, וכספו אליה - ואנחנו זוכים. התנ"ך כולו עובר מול עיניך. אתה מרגיש שהעם שב לארצו, לארץ התנ"ך. הצייון של הקב"ה לאברהם אבינו "לך לך מארצך [...] אל הארץ אשר אראך" לא הפסיק בכל שרשרת הדורות, ואנחנו זוכים לקיים את הצו: "אֲבָן מְאִסוּ הַבּוֹנִים הַיְתֵה לְרֹאשׁ פְּנֵה"; "שִׁירוּ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ"; "בְּשׁוֹב ה' אֶת שְׁיִבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחַלְמִים". מדינת ישראל היא חלום, או אולי אנחנו חיים במציאות, ועדיין אנו כחולמים.

הרב משאש יוסף שהיה רבה של חיפה כתב פיוט להקמתה של מדינת ישראל:

"...אתן הודאות ללובש גאות / עשה נפלאות בחג העצמאות.

יום הקץ השלים שעבוד אנגלים / יצאו גאולים נפשות נכאות..."

לשנתה השבעים של המדינה נציף כמה נקודות:

א. "שבעים שנה למדינת ישראל לאור חזון הנביאים" - כך קראנו לשנת השבעים בחמ"ד. ילדים משחקים בגן חמ"ד שושנה ברחובות; משה וזלדה בני השבעים יושבים על ספסל, שותים קפה ומביטים בכנרת; תלמידים והורים של בית הספר חמ"ד "בין החומות" בעיר העתיקה לומדים במסגרת חמ"ד של חופש את "רצים למשנה", הכול פשוט ותמים, לכאורה... על זה התנבא זכריה הנביא: "עַד יֵשְׁבוּ זִקְנִים וְזָקֵנוֹת בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעֵנָתוֹ בְּדוֹ מֵרֵב יָמִים וְרַחֲבוֹת הָעִיר וְיִפְלְאוּ יְלָדִים וְיִלְדוֹת מִשְׁחֻקִים בְּרַחֲבֹתֶיהָ". התגשמות חזון הנביאים מול עינינו.

אתה יוצא לשוק מחנה יהודה בירושלים, ושומע את קולות בעלי הבסטות: "פירות העונה בכל הצבעים, בכל הגדלים, מהעמק, מהגולן, מהכפר, מהבקעה... טרי ורענן..." ואתה שומע באוזניך את דברי עמוס הנביא: "וְשִׁבְתִּי אֶת שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל [...] וְנִטְעַתִּים עַל אֲדָמָתָם וְלֹא יִנְתְּשׁוּ עוֹד מֵעַל אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נִתְּתִי לָהֶם אָמַר ה' אֱלֹהֵיךָ". והיינו רגילים להזכיר תמיד את דברי הגמרא בסנהדרין: "אין לך קץ מגולה מזה..." התגשמות חזון הנביאים מול עינינו.

ב. קיבוץ גלויות - במסכת פסחים אמר רבי יוחנן: "גדול יום קיבוץ גלויות כיום שנבראו בו שמים וארץ". הפלא הגדול של בריאת שמיים וארץ, היצירה האלוקית של בריאת יש מאין, דומה לפלא הגדול של קיבוץ גלויות בעם ישראל, כשהאומה שבה לארצה. אין לכך אח ורע בשום אומה ולשון. בנוהג שבעולם, אדם עובר לגור במדינה אחרת - הוא, ובוודאי בניו, הפכו להיות חלק מאותה אומה. רק עם ישראל שמר על אמונתו, דתו ותורתו.

ג. "וְקָרַב אַתֶּם אֶחָד אֶל אֶחָד [...] וַעֲשִׂיתֶם לְעַץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדֵי" - אחרי שעם ישראל מתקבץ מכל תפוצות ישראל, אנחנו לא נשארים שבטים-שבטים, אלא עם השנים "כור ההיתוך" שעליו דיבר בן גוריון הולך ומתגשם. על נושא "כור ההיתוך" יש שאלות לא פשוטות ואי-הסכמה, אך לצד המורכבות - החיבור הפשוט בין כל נדחי עם ישראל הוא חלק ממימוש חזון הנביאים; הנביא יחזקאל (זו) מנבא: "וְהָיָה דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר, וְאַתָּה בֶן אָדָם קַח לָךְ עֵץ אֶחָד וְכַתֵּב עָלָיו לַיהוָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרו [חֲבֵרִי] וְלָקַח עֵץ אֶחָד וְכַתֵּב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרו [חֲבֵרִי], וְקָרַב אַתֶּם אֶחָד אֶל אֶחָד לָךְ לְעַץ אֶחָד [...] וַעֲשִׂיתֶם לְעַץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדֵי [...] וְעַבְדֵי דָוִד מִלֶּךְ עֲלֵיהֶם וְרוּעֵה אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם". אנו זוכים לראות באיחוד שבטי ישראל, עם הקמת מדינת

ישראל, מנהגים שונים שמקבלות אותן העדות אלו מאלו, וה"חד" השלם גדול מסכום חלקיו... התגשמות חזון הנביאים מול עינינו.

ד. "להקשיב לגאולה" - קרא לזה הרב עמיטל. הקב"ה מדבר עימנו מתוך המציאות. מתרחשים דברים בעולם, עם ישראל חזר לארצו אחרי אלפיים שנות גלות, ואלו ימים של אתחלתא דגאולה. צריך להיפתח לזה, לרצות לראות זאת ולהקשיב לכך.

1. "מעבדות לחירות" - הרב עמיטל, שהיה ניצול שואה, דיבר על כך לא פעם. ניצולי השואה יכולים ללמד אותנו מהי תחושה של עבד. עד לפני כמאה שנה היה חלק גדול מעם ישראל נתון לעבדות. בגלויות רבות לא היו ליהודים זכויות ולא היה מי שיגן עליהם. מעמדם של היהודים בחלק מהגלויות היה נחות משל עבד. הקמת מדינת ישראל היא יציאה מעבדות לחירות, במובן הפשוט של המילה. דם יהודי הפסיק להיות הפקר. יהודים בעולם היום הם בני חורין על אף שהם יהודים. במדינת ישראל יהודי נחשב בן חורין מפני שהוא יהודי.

אם הקב"ה נותן לנו חירות, חזרנו לציין כאומה, סימן הוא: "כִּי רוּצָה ה' בְּעַמּוֹ יִפְאָר עַנְוִים בְּיִשׁוּעָה".

2. האחריות המוטלת עלינו עם הקמת המדינה - עם ישראל זוכה להקים את מדינת העם היהודי אחרי אלפיים שנות גלות, ובזה עם ישראל חוזר להיסטוריה העולמית. "היהדות מפסיקה להיות דת אזוטריית ושבה להיות תופעה עולמית שעניי כל העולם נשואות אליה. קיומה של מלכות ישראל פירושה אחריות האומה לגורלה", כתב הרב עמיטל.

ה. הקמת מדינת ישראל - קידוש השם - הנביא יחזקאל מתאר את המציאות של עם ישראל בגלות כחילול השם: "וַיִּבְאוּ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁם וַיְחַלְלוּ אֶת שֵׁם קִדְשִׁי בְּאָמַר לָהֶם עִם ה' אֱלֹהֵי, וַיִּמְאַרְצוּ יָצְאוּ. וְאָחֲמַל עַל שֵׁם קִדְשִׁי אֲשֶׁר חָלְלוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁמָּה" (יחזקאל לו, כ-כא), ופירש שם רש"י: "השפילו את כבודי. ומהו החילול? באמור אויביהם עליהם: 'עם ה' אלה ומארצו יצאו...' עצם המציאות של עם ישראל בגלות, לזה קורא הנביא "חילול השם". עם ישראל מושפל, שמו של הקב"ה, כביכול, מושפל. ומיד בהמשך אומר הנביא - מה מביא את הקב"ה לגאול את ישראל ולהשיבם לארצם? - קידוש השם!

ו. "היינו כחולמים". על הפסוק בתהילים "שִׁיר הַמַּעֲלֹת בְּשׁוֹב ה' אֶת שְׁיִבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחַלְמִים" (קמ, א) נכתבו פירושים רבים.

האבן עזרא כתב: "בשוב ה' שבותם, כן יאמר ישראל: אין אדם רואה בהקיץ הפלא הזה, רק בחלום". אי אפשר לדמות את הגאולה לשום דבר שבמציאות, זה כמו חלום מרגש...

הרד"ק כתב: "כחלום יעוף יהיה בעינינו צרת הגלות, מרוב שמחה שתהיה לנו בשובנו לארצנו". הגלות הארוכה תהיה כ"חלום יעוף" לעומת הגאולה עם השיבה לארץ.

מור"ר הרב דרוקמן הסביר אחרת: במקום לראות את ההתרחשות הגדולה באמיתותה, במקום לחוש את גודל האירועים שזכינו להם, אנו שקועים בבעיות ובקשיים ומנותקים מן המציאות בגודלה האמיתי. הוא לימד את הכוונה שיש לכוון בתפילה במילים "ותחזינה עינינו בשוֹבך לציין ברחמים". התפילה והבקשה מה' היא לראות בשוב ה' לציין ברחמים עכשיו. בימינו אלה...

שנזכה כולנו כי החלומות יוסיפו ויתגשמו מול עינינו המשתאות, המשך הצלחה בעבודת הקודש,

אברהם

שותפות הורים בתהליך החינוך-למידה

אפרת וייס // מדריכת במ"ה ארצית

"במובן אחד המדינה קמה בתש"ח, אבל במובן אחר היא קמה מדי יום. בכל יום ויום מתגלים מחדש פועל ה' ומעשי ידיו".
[כ"י שמחתי ה' בפעלך, במעשי ידיך ארנן, עלון שבות בוגרים ט (תשנ"ז)]

מהי תוכנית במ"ה - בית מדרש הורים?

תוכנית במ"ה נוצרה מתוך הבנה כי כדי להעניק לתלמיד / לילד את הנכון והטוב ביותר להצמחתו, הכרחי ליצור שיתוף פעולה ושיח משותף בין ההורים ובין צוותי החינוך.

מטרתה המרכזית של התוכנית היא יצירת ערוץ תקשורת נוסף בין ההורים למורים ולגננות, לשם חיזוק השותפות החינוכית ויצירת שיח ודיון בנושאים משותפים מעולמו של הילד. שיח זה מתבסס על ראיית ההורים, המחנכים, המורים והגננות כשותפים בהצלחת התהליך החינוכי.

התוכנית פועלת בשני ערוצים. האחד - מתן כלים לצוותים החינוכיים לצורך עבודה משותפת עם ההורים, והשני - יצירת מפגשים לשיח משותף בנושא חינוך ילדנו, שבמהלכם נידונות סוגיות חינוכיות שאינן מתמודד הילד, המעסיקות את הצוותים החינוכיים ואת ההורים כאחד.

יחסים מיטביים בין מורים להורים מביאים לשותפות אסטרטגית בחינוך. **שותפות זו היא היעד המרכזי של התוכנית**, ולשם השגתה נוצרת שפה חינוכית משותפת להורים ולצוותי החינוך, שפה התורמת לבניית עולמו של הילד.

70 שנות התחדשות, יצירה ועשייה. התגשמות חלום הדורות - חזון הנביאים. בהקמת המדינה אנו רואים אפשרויות של בניין עולם, בניין האומה ואיתה בניינו של אדם.

ואם בבניין האדם ובהתחדשות עסקינן - זו גם הזדמנות לעסוק בבניית עולמו של ילדנו, גיבוש זהותו הייחודית, טיפוח רוחו וערכיו.

החינוך שמקבל התלמיד בבית מהווה יסוד שעליו, בין היתר, בונה בית הספר את הבניין החינוכי. בית הספר מזמן לילד ניסיונות חינוכיים בעלי ערך ומשמעות, המאפשרים לו להתפתח ולבנות את אישיותו בכל יום ויום מחדש, על ידי הכוונת המחנך לדיאלוג מתמיד ואיכותי עם התלמיד.

זהות התלמיד נבנית באופן מיטבי כאשר יש קשר והמשכיות בין בית הספר לבין הבית, במצב שבו ההורים ובית הספר הינם שותפים החולקים תחושת אחריות משותפת להצלחת התהליך החינוכי.

בימים אלו נערכות אסיפות הורים בכלל בתי החינוך. אסיפות אלה מזמנות מפגש בין שני השותפים - אתם, ההורים, והצוות החינוכי. מפגש זה מאפשר שיח ישיר על הנושאים המעסיקים את התלמיד. התלבטו עימם בשאלות על חינוך הילדים. איחוד הכוחות בין הבית ובית הספר בכוחו לחולל שינוי מהותי בהתקדמות הילד.

הנעת תלמידים היא אתגר שעומו מתמודד כל מי שעוסק בחינוך. משימה זו גדולה וחשובה מכדי להשאירה רק בידי שותף אחד - המורים או ההורים. באמצעות עבודה משותפת והצבת יעדים משותפים נבטיח שילדנו ישקיע את מירב המאמצים ויגיע למימוש מלוא הפוטנציאל שלו, בכל הרבדים.

מדריכה ארצית: אפרת וייס 053-4859855

[רשימת מדריכות מחוזיות](#)

פשוט לומר תודה

הרב אלי שיינפלד // מחנך ומרצה בענייני חינוך

גדול ולבן, ריק כמעט כולו, רק מלאך אחד ניצב באמצעו, מובטל, שעון על כיסא נוח, שותה אייס קפה, כנפיו שמוטות והעיגול שמעל ראשו גם הוא מוטה על צידו. "סליחה", פנה האדם אל המלאך הבודד המשועמם, "מה מעשיך כאן?" הרים המלאך את עינו, "כאן זה מדור הכרת הטוב. לכאן נשלחים כל המכתבים עם התודות".

בהקשר זה, אני זוכר שבתקופת הטירונות ניגש אחד המפקדים אל חברי המחלקה וחילק להם כדורי M-16 לפני מטווח. חברי החייל באופן אינסטינקטיבי פלט "תודה". המפקד, כאילו תוכנת מראש, הסתכל עליו במבט רציני ואמר לו: "חייל, בלי טעויות, אין תודה בצבא, ברור?! אני עושה את העבודה שלי ואתה תעשה את שלך". החייל, חצי מופתע וחצי מחויך, פנה אל המפקד ואמר לו: "גם כשאני קונה אבטיח בשוק ואני משלם את מלוא הסכום אני מודה למוכר, למרות שהוא בסך הכול עושה את העבודה שלו". המפקד, כנראה מחוסר בגרות נפשית, גיחך באי נוחות והלך.

חברי החייל צדק. זו לא טעות לומר תודה. אף פעם. גם לא בצבא. זוהי מעלה גדולה. להגיד תודה על כל האור. על כל הברכה. על כל היופי, וגם על כל ההדר, גם אם באמת טרם הושלם הכול.

אנו נמצאים בשבוע של יום העצמאות, בשנת השבעים למדינת ישראל. מדינה מיוחדת כל כך, עם אנשים נהדרים. האם הגענו אל המנוחה ואל הנחלה? ברור שלא. האם מצבנו הלאומי הוא "על הפנים"? יותר ברור שלא. אם כן, כיצד אפשר להודות על מציאות לא שלמה?

נראה שעלינו לחנך למורכבות, ולהתנהל בהתאם. להודות על הטוב ולהתפלל על תיקון החסר. לפאר על השפע, ולכסוף שגם החלל ימולא. מי שאינו מסוגל לומר תודה הוא כפוי טובה, ומי שאינו מבין שעוד כברת דרך לפנינו, מתנהל כעיוור באפלה.

חשוב להבין שהאור והחושך אינם "מתקזזים". יש לתת יחס מתאים לכל אחד בפני עצמו. לשמוח באור ולכאוב בחושך. להמשיך את שפע האור, ולהמעט כמה שאפשר את צללי החושך. מורכבות, כבר אמרנו?

ואולי ביום מן הימים, עת נגיע לשמיים, נראה כי מדור הבקשות והתלונות עומד שומם, ואילו מדור הכרת הטוב יהיה כולו עמוס וצפוף.

חג עצמאות שמח, בשירה גדולה ובלב שמח.

שהחינוך וקיימנו והגיענו לזמן הזה!

מעשייה ידועה מספרת על אדם אחד, שבבואו לשמיים הגיע אל מסדרון עננים והחל מסתובב בין החדרים. בכניסתו לחדר אחד מצא הוא מלאכים רבים מתרוצצים אנה ואנה, מתעופפים מצד לצד, מתרוצצים ללא הרף כשברקע רעש המולה. "מה קורה כאן?" שאל האיש את אחד המלאכים, וזה, תוך כדי מרוצתו השיב, "כאן זה מדור בקשות ותלונות", והמשיך בתעופתו. יצא האדם מן החדר ושם אל המסדרון המעונן, פסע אל החדר הצמירי הבא. בכניסתו ראה חדר

הגיע הזמן להשתחרר מהכבלים

אבינועם הרש // עורך "חמ"ד ברשת", מורה בבית ספר חמ"ד דוגמא עוזיאל, ירושלים ומרצה בענייני חינוך

לי באמצע השיעור תלמיד אחד שאח שלו היה שייך ל"נוער הקהל" של החמ"ד ואמר לי:

"המורה, אח שלי היה יכול ללכת לסרט בקולנוע חנים עם כל החברים שלו, והעדיף במקום זה ללכת ולפרוץ שביל עם נוער 'הקהל'."

"לא הבנתי", שאל אותו תלמיד אחר: "אח שלך אשכרה היה יכול ללכת לסרט חנים, לשבת בסבבה שלו, ובמקום זה העדיף להזיע ולעבוד עם מעדר בפריצת שבילים? איזה פראייר?"

רוב התלמידים בכיתה רק הסתכלו עליו במבט זועם ואמרו לו: "למה פראייר? רק בגלל חברה כאלו יש לנו מדינה. ואם הוא יתנדב לסיירת מטכ"ל או לשייטת, גם אז תקרא לו פראייר?"

בגלל כל הסיפורים האלו ואחרים, מהווה בעיני יום העצמאות קודם כול עוגן חינוכי שאפשר להפליג ממנו להתעסקות בחזקו ועוצמתו של עמוד השדרה האישי שלי:

כמה אנחנו מחנכים את הילדים שלנו לעצמאות מחשבתית ולדבקות בעקרונות שלהם, וכמה מתוך ההתנהגות היום-יומית שלהם מוכתב לאור לחץ חברתי וגישה של "בוא נהיה כמו כולם" (מדינה ככל העמים)?

שמעתי על מחנך ותיק שנהג ביום העצמאות לבקש מהתלמידים שלו לבדוק כמה מההרגלים שלהם מוכתבים על פי החברים, בבחינת "ללכת כי כולם הולכים", וכמה על פי האמת הפנימית שלהם.

מדינת ישראל חוגגת 70 שנה של עצמאות בלתי נתפסת. כנגד כל הסיכויים הצלחנו להקים כאן גן עדן בביצה המטורפת של המזרח התיכון. זה הזמן לתפוס ממנה מלוא חופניים השראה ולבנות לאורה את העצמאות והכוח הפנימי שלנו ושל הילדים שלנו.

שלום לך ארץ נהדרת! מזל טוב מדינה אהובה!

לעילוי נשמת רב טוראי **מרדכי (מוטי) יהודה** בן שמשון ונחמה **פירשטיין**, הי"ד.

נפל בי"א בתשרי תשל"ד (7.10.73) בקרב נגד המצרים במעוז "אורקל". בן 19 בנופלו. תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

מלחמת העצמאות. בצילום, חייל ישראלי מניף את דגל ישראל בתחנת המשטרה עירק סוידן לאחר כניעתה. 1948 | מתוך 'אוסף התצלומים הלאומי'

כששמענו לפני שנים בחדר המורים שחברה של אחת המורות, בעלת דרכון אמריקאי, מסרבת בתוקף לקחת את כל ילדיה להוציא דרכון בארצות הברית כדי לקבל את ה-1000\$ המיוחלים, כמו שעושים בערך כל הישראלים בעלי האזרחות האמריקאית, חשבנו שהיא איבדה את זה לגמרי...

התגובות הטבעיות מצידנו נעו בין: "היא השתגעה לגמרי?" ו-"מי מוותר על הכנסה שנתית של 1000\$ לילד בחינם?" ועד צקצוקי לשון ותגובות סרקסטיות, כמו: "נו, כנראה בכל זאת יש להם בבית איזה עץ עם דולרים, אחרת היא לא הייתה יכולה להיות אידיאליסטית כל כך".

אבל התברר שמדובר בזוג מורים עם הכנסה ממוצעת ואידיאליים מעל לממוצע, שפשוט דבקו בעקרונות שלהם: לא הקמנו מדינה כדי להמשיך ולסמוך על שולחנו של הדוד סם.

אחרי כל ההדחקות וההכחשות מצד אלו שבחרו מסיבותיהם לקחת בכל זאת את כספי המענק, נשארנו בסופו של יום ובהורדת המסך עם עוד מקרה קלאסי של התנגשות בין אידיאליים ועקרונות ובין חיי נוחות ומותרות.

נזכרתי בסערת כספי השילומים מגרמניה ובניצולים שסירבו בתוקף לגעת בכספים הגרמניים, ובאנשים שעד עכשיו נמנעים מלגעת בכל מוצר תוצרת גרמניה. בסופו של דבר אנחנו שוב מדברים כאן על אותו משחק שמעמיד מצד אחד של הזירה את האידיאליים ומהצד האחר את הנוחות, ובהינתן האות - שני יריבים מוכרים וותיקים אלו מתחילים להתגושש ביניהם.

לפני יום העצמאות הקודם שאלתי את הכיתה שלי (כיתה ו): "האם אתם יכולים לתת לי דוגמה להתנהגות שלכם שמבטאת איזו גאווה ציונית?"

בעצם התחלנו להבין ביחד שמהשחקנים הזרים של מכבי תל אביב בכדורסל ועד לסרטים האמריקאים ולאמריקניזציה שנטמעה ונספגה חזק כל כך באוויר ובתרבות שלנו - האפשרות של תלמידים להציג התנהגות שמשקפת גאווה ציונית נהיית יותר ויותר נדירה. עד שקם

אז איך פה? יש הכול. ממש.

כרמל כדורי // כיתה י"ב, אולפנית אמונה, פרדס חנה כרכור

חנה אחימאיר // כיתה י', אולפנת בהר"ן

תלמידות סיירת התקשורת של נוער "הקהל למען ציון"

וראשי בשמי התכלת המלאים בתפילות שעולות בדרכן לכיסא הכבוד, אני פשוט מרגישה שייכת. מרגישה שזה כאן. כאן אני רוצה לחיות, לגדול, לצמוח, להזדקק, לזרות. כאן אני רוצה לבנות בית ודור חדש, מכאן אני רוצה להתפלל כשפניי פונות לכיוון קודש הקודשים, ומאחוריי קורבנות עולים ויורדים.

בפעמים שהייתי בחוץ לארץ, כשפגשתי אנשים, יהודים וגם לא, כולם שאלו אותי את אותה השאלה בהתלהבות: "את גרה בישראל? נו, ואיך שם?" אז אני ניפחתי את החזה בגאווה, חייכתי מאוזן לאוזן ואמרת בביטחון עצום: "לא היה ולא יהיה כמו הבית".

אז איך פה? יש הכול. ממש. מחופי ים מכוסים צדפים עד יערות סבוכים, מקיבוצים עד ערים, מציפורי דרוו על הגג עד נמרים במדבר.

יש פה אנשים. זה פשוט, אנשים. הנה, רק אתמול ראיתי מרחוק ילדה נופלת מהאופניים. לא עברו 3 שניות עד שרצו אליה אנשים ועזרו לה לקום. אני לא צריכה לומר לכם את זה, הרי אנחנו עדים בכל יום ובכל רגע לדם החם הזורם ביהודים. לכל מקום שאני הולכת אליו ברחבי הארץ, משום מה, אני מרגישה כאילו הייתי פה פעם, מין תחושת דה-ז'ה-ו-אחת ארוכה. זה רק מוכיח עד כמה רגלי נטועות חזק בקרקע המגואלת בדם הטהור של אחינו הרבים שלחמו בשבילנו, ושלמרות הקשיים וחילוקי הדעות שיש בינינו לפעמים וכל מיני דברים שמפריעים פה ושם, והפקקים בכבישים ומזג האוויר שהוא מבלבל כל כך - פתאום גשם, פתאום שמש, פתאום ים, מדבר, שמיים, ופה בית על הר ושם בעמק - אין תחליף לגאווה שלנו כעם וכאחים, להושטת היד - מייד, להגשת עזרה למישהו שאנחנו בכלל לא מכירים, להיסטוריה של המון שנים, לארבע אימהות, לשלושה אבות ולשרשרת ארוכה של דורות, שעברו את השואה והפרעות, שלחמו במלחמות, שהלכו מדבר שלם ועוד, שברחו מהתופת, שהשאירו חיים שלמים מאחור, והגיעו למדינה שהרגע נולדה. ממש חדשה. בזכותם אנחנו כאן, בזכות הדבקות ובזכות האמונה השלמה ועזרת השם.

מראה כללי של פרויקט מגדלי עזריאלי בתל אביב מוארים בלילה, עם תאורה מיוחדת של דגל ישראל ומעליו שעון המורה על סיום שנת 2001 ותחילת שנת 2002. מתוך 'אוסף התצלומים הלאומי' | צלם: משה מילנר